

Advies raad	Opmerkingen in advies	§ uit advies	Reactie	Gevolg voor decreet/ memorie van toelichting (MvT)
	Algemeen			
MINA/ SERV	<p>Samenvatting aanbevelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Afstemmen wijzigingen omgevingsvergunningsprocedure b) Uitvoeringsbesluiten: nog veel vragen onbeantwoord door vele delegaties c) Evaluatie d) Capaciteit adviesinstanties e) Onvoldoende aanpak voor strategische plan-MERs f) Gezondheidsgebruiksruimte in de BVRs? g) Gevolg aan aanbevelingen van de onderzoekscommissie PFAS-PFOS 		<p>MINA/SERV uiten algemeen positieve appreciatie over de modernisering van de milieueffectrapportage. Dit standpunt wordt geapprecieerd.</p> <p>De raden vestigen de aandacht op de afstemming met de wijzigingen aan het Omgevingsvergunningendecreet (OVD), de verkenning van het concept gezondheidsgebruiksruimte, alsook de uitwerking van de delegatiebepalingen in de uitvoeringsbesluiten. Uiteraard is afstemming nodig en voorzien met andere lopende regelgevingsinitiatieven en zullen de raden betrokken worden en om advies gevraagd worden voor de uitvoeringsbesluiten.</p> <p>De bezorgdheden worden meegenomen, en de specifieke opmerkingen worden hierna beantwoord.</p>	/
MINA/ SERV + SARO	<p>De MINA/SERV ondersteunen de afschaffing van de ontheffingsmogelijkheid voor bijlage II projecten maar stelt daarbij als aandachtspunten dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - de opdeling van de bijlage II-projecten – naar de lijst project-MER-plichtige en de lijst project-m.e.r.-screenings-plichtige projecten – op gemotiveerde wijze dient te gebeuren. - dat de categorieën waar steeds aanzienlijke effecten op mens en milieu worden verwacht opgenomen worden in bijlage I. De andere projecten van huidige bijlage II 	12	<p>Hoewel reeds vermeld in de memorie van toelichting bij voorliggend ontwerp van decreet, valt de wijziging van het project-MER-besluit niet onder de scope van voorliggend decreet.</p> <p>De aanbevelingen worden meegenomen bij de onderbouwing en opmaak van de project-mer-bijlagen bij de uitvoeringsbepalingen van voorliggend wijzigingsdecreet. De raden zullen hierover om advies gevraagd worden.</p>	

	kunnen in principe in huidige bijlage III opgenomen worden.			
MINA/ SERV	De MINA/SERV vinden het positief dat de doorvertaling van een MER naar de besluitvorming duidelijker gemaakt wordt door de motivering van de uiteindelijke beslissing beter te omschrijven. De Raden zien evenwel nog een mogelijkheid tot verbetering door een samenvattende factsheet van de MER op te maken, waar in één oogopslag de relevante informatie zichtbaar en verstaanbaar wordt.	13	Deze suggestie wordt geapprecieerd en wordt overwogen. Gezien dit voornamelijk gericht is op de praktijk is het niet nodig om dit in voorliggend ontwerp van decreet te verankeren, wel wordt de suggestie opgenomen in de memorie.	– MvT is aangepast op p. 40 en 82 betreffende de niet-technische samenvatting
MINA/ SERV + SARO VVP	De raden zijn van mening dat voor een grondige beoordeling de uitvoeringsregels ontbreken. Er is ook enige onzekerheid over de inwerkingtreding van de bepalingen nog voor de verkiezingen van 2024.	14	Het klopt dat de procedurele bepalingen uit de bestaande titel IV van het DABM werden gehaald en er bijkomende delegaties zijn voorzien. Deze worden uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten en zullen worden voorgelegd voor advies aan de strategische adviesraden.	/
MINA/ SERV	De Raden beschouwen een in het vooruitzicht gestelde evaluatie als een waardevol instrument om na te gaan of de wijzigingen uiteindelijk zullen hebben geleid tot de vooropgestelde vereenvoudigde en kwalitatieve milieueffectrapportage. Zij pleiten echter voor een bredere evaluatie van de milieueffectrapportage en adviseren dat het voorontwerp in die zin wordt aangevuld. – Deze bredere evaluatie moet betrekking hebben op alle vooropgestelde beginselen	15	Het feit dat de evaluatie als positief wordt onthaald wordt geapprecieerd. De aanbeveling om de evaluatie als breder te beschouwen wordt overwogen. Artikel 139 van voorliggend ontwerp van decreet stelt dat de Vlaamse Regering de werking evalueert van titel IV van het DABM drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet. Dit is dus heel algemeen opgevat en bevat in principe de hele werking van titel IV betreffende de milieueffectrapportage. Daarbij was sowieso de bedoeling om ook de administratieve en financiële lasten en capaciteit bij de lokale besturen, de MER-deskundigen en -	MvT aangepast voor bredere scope van evaluatie dan louter rol VEC en actoren – echter niet op elk punt van voorstel (p. 106-108)

	<p>(kwaliteit, maatgericht, vereenvoudiging en digitale diensten).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daarbij moet aandacht besteed worden aan de administratieve en financiële lasten enerzijds en anderzijds de voorziene capaciteit bij zowel de bevoegde overheden als de MER-deskundigen en -coördinatoren. - Niet in het minst dient een evaluatie na te gaan wat de bijdrage is van de milieueffectrapportage tot het bereiken van de beoogde milieudoelstellingen. - Het is volgens de Raden aangewezen ook te kijken naar de mate van proportionaliteit van de m.e.r.-procedure; welke MER's worden er voor bepaalde types plannen en programma's en projecten opgemaakt, waren de opgelegde reikwijdte en het opgelegde detailleringsniveau adequaat, enzovoort. - Bij dit alles adviseren de Raden om de aanbevelingen van de Onderzoekscommissie PFAS-PFOS mee op te nemen in de evaluatie en onverwijld de noodzakelijke voorbereidingen te treffen om de evaluatie mogelijk te maken 		<p>coördinatoren, de effectiviteit van de gerichte scoping o.a. te evalueren.</p> <p>Doch werd in de memorie van toelichting vooral de nadruk gelegd op het evalueren van de rol en verantwoordelijkheid van de actoren. Dit kan als te beperkend worden beschouwd, de memorie wordt aangepast zodat de evaluatie breder kan gaan.</p> <p>Het is niet helemaal duidelijk wat juist bedoeld wordt met milieudoelstellingen bij de stelling dat de evaluatie ook de bijdrage van de milieueffectrapportage tot het bereiken van de beoogde milieudoelstellingen zou moeten omvatten. Dit is te ruim om op te nemen in de beoogde evaluatie.</p> <p>Wat de aanbevelingen betreft van de Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, dit is vervat in het actieplan en opvolging/evaluatie PFAS.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verhoogde aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen in milieueffectrapportage door betere monitoringdata en betere doorvertaling van informatie uit de kennishub omgeving en gezondheid - Het team-MER moet over voldoende expertise beschikken om de gezondheidsrisico's in eerste instantie correct te kunnen inschatten. Aansluitend wordt de wijze van adviesverlening van het agentschap Zorg en Gezondheid daarop intern afgestemd. - De nood aan expertise bij het Team Mer zal als aandachtspunt meegenomen worden bij de verdere transformatie van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. en haar kennisnetwerk 	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - De voorwaarden waarmee bepaald wordt of bedrijven MER-plichtig zijn, worden geëvalueerd. Laatstgenoemde wordt ondervangen met de herziening van de bijlagen van het MER-besluit naar aanleiding van de afschaffing van de ontheffing. 	
MINA/ SERV + SARO VVP	De raden adviseren om het voorontwerp van het wijzigingsdecreet OVD (modulaire omgevingsvergunningsprocedure en omgevingsbesluit) en van voorliggend voorontwerp van decreet op elkaar af te stemmen.	16	<p>Dit is een terechte opmerking. Beide regelgevingsinitiatieven werden in de tijd op een ander tijdstip opgestart en geven allebei uitvoering aan twee verschillende conceptnota's goedgekeurd door de VR in 2022.</p> <p>Voorliggende voorontwerp van decreet is deels verbonden aan de wijzigingen van het OVD daar de bepalingen voor project-m.e.r. van invloed zijn op de omgevingsvergunningsprocedure voor projecten die m.e.r.-plichtig of screeningsgerechtigd zijn. Een goed afstemming is hier uiteraard nodig. Dit wordt reeds intern opgevolgd, zowel inhoudelijk als legisitiek.</p>	/
MINA/ SERV	Steun digitale dienstverleningen, positief maar tools zijn vertrekpunt en niet eindpunt: beoordeling kan niet louter afhangen van een digitale tool.	17	<p>Dit is een terechte opmerking die wordt gedeeld. De tools zijn dan ook beslissingsondersteunende instrumenten Het doel van de tools die zullen worden ingezet is dat zij ook een work-in-progress zijn. Het is de bedoeling dat de verzamelde kennis en data van de opgemaakte MERs verzameld wordt en vervolgens gebruikt worden in de tools om de milieueffecten in kaart brengen. Zo worden de tools nauwkeuriger en zullen zij zo ook meer en meer ondersteuning bieden.</p> <p>De nodige ondersteuning voor de toepassing van de digitale tools wordt voorzien door het expertisecentrum.</p>	/
	Definities			
MINA/ SERV	De raden onderschrijven het belang van afstemming me de SMEB- en MEB-richtlijn maar de invulling van de begrippen mag niet statisch zijn, dit moet	18	Dit standpunt kan worden gedeeld. Het is uiteraard vanzelfsprekend dat de invulling van de begrippen opgenomen in de definities van titel IV DABM evolutief is en dus m.a.w. eventuele evoluties van de rechtspraak van	/

<p>meegaan met de evolutie van rechtspraak en rechtsleer.</p>		<p>het HvJ volgt. Rechtspraak van het HvJ heeft sowieso rechtstreekse werking, waardoor ze meteen van toepassing is in de nationale rechtsordes. Doch is het zo dat de richtlijnen ook een zekere marge van flexibiliteit biedt voor de lidstaten en dus ook aan de nationale wetgever of rechter om de begrippen danig in te vullen dat ze compatibel zijn met nationale regelgeving.</p>	
<p>Met het voorontwerp wordt volgens de raden een 'feitelijke vereniging' zonder rechtspersoonlijkheid niet aanzien als 'betrokken publiek' en vragen zij dus te motiveren waarom feitelijke verenigingen geen rol behoeven in de milieueffectenrapportage.</p>	19	<p>De huidige definitie van publiek uit artikel 4.1.1. huidig DABM wordt behouden en is een overname van zowel artikel 2 (d) MEB-richtlijn als artikel 2 (d) SMEB-richtlijn. Het is ook niet de bedoeling om aan deze definities iets te veranderen. Er wordt inderdaad wel een definitie van 'betrokken publiek' toegevoegd aan de definities van titel IV DABM en dit in lijn met de definitie die reeds gebruikt wordt in het Omgevingsvergunningendecreet. Deze decreetswijziging heeft niet tot doel om feitelijke verenigingen vanaf heden niet meer te betrekken. De definitie van 'betrokken publiek' is juist danig ruim opdat de inspraak een zo groot mogelijk publiek vat. Tevens is het zo dat in de praktijk de inspraak in de milieubesluitvormingsprocedures het publiek in ruime zin vat, bv. aanmelding van een project-MER wordt via website bekendgemaakt.</p>	/
<p>Met voorliggend decreet wordt de bestaande definitie van 'project' aangepast aan de bepaling van de MEB-Richtlijn. De memorie van toelichting – middels verwijzing naar rechtspraak van onder meer het Hof van Justitie – tracht de invulling van bepaalde concepten die hiermee betrekking hebben te verduidelijken. Zo ook met betrekking tot de loutere verlenging van een project dat, met</p>	20	<p>Voorliggend decreet sluit om redenen van duidelijkheid aan bij deze definitie uit de MEB-richtlijn, zoals deze geïnterpreteerd wordt en desgevallend nog geïnterpreteerd zal worden in de rechtspraak van het Hof van Justitie. Het arrest waarnaar verwezen wordt in het advies van de MINA/SERV is het arrest van 29 juli 2019 met nr. C-411/17, Inter-Environnement Wallonie en Bond Beter Leefmilieu. Het klopt dat het arrest niet letterlijk stelt dat</p>	MvT is aangepast (p. 41-42)

	<p>verwijzing naar rechtspraak van het Hof van Justitie, niet op zich als een project moet worden gezien. De Raden zijn van oordeel dat deze verwijzing aangepast of genuanceerd dient te worden; uit de bewoordingen van het arrest blijkt dit immers niet met zoveel woorden</p>		<p>de loutere verlening van de vergunningstermijn niet aanzien moet worden als een project. Wél stelt het arrest dat indien de vernieuwing met werkzaamheden gepaard gaat dat er dan wel sprake is van een project omdat zie werkzaamheden effecten kunnen hebben op het milieu. Daaruit kan men afleiden dat indien er geen werkzaamheden verbonden zijn aan de verlenging (hernieuwing) er geen sprake is van een project. Doch ook stelt men in de memorie duidelijk dat indien er werkzaamheden zijn dat er dan sprake is van een project. Om dit punt te verduidelijken werden de passages uit het arrest waarnaar verwezen toegevoegd in de memorie. Bovendien dient de definitie van 'project' samen gelezen te worden met de bepalingen rond de werkingssfeer van de project-m.e.r. Zo stelt nieuw artikel 4.3.3. DABM dat de loutere hernieuwing niet onder de werkingssfeer van titel IV DABM valt.</p>	
	Algemene bepalingen			
MINA/ SERV	<p>De raden stellen dat er behoedzaam moet omgegaan worden met het systeem waarbij aan de adviesvereiste mag worden voorbijgegaan bij het uitblijven van adviezen van adviesinstanties en erkent de uitdaging van de adviesverlening, maar vraagt daarbij te streven naar kwalitatief goede adviezen bij iedere milieubeoordeling door deze af te stemmen op de capaciteit van adviesinstanties.</p>	21	<p>Voorliggend artikel herneemt de voorliggende wijzigingen van het OVD met dien verstande dat men niet langer uitgaat van het systeem dat een stilzwijgend advies geacht wordt gunstig te zijn, maar wel dat bij het ontbreken van een tijdig advies, aan de adviesverplichting voorbij gegaan mag worden. Zo is het DABM en OVD op elkaar afgestemd.</p> <p>Het standpunt wordt geapprecieerd dat ook ikv modernisering mer er begrip is voor de uitdaging van adviesverlening, het is inderdaad zo dat er een uit analyse van rechtspraak en rechtsleer (OVD) blijkt dat adviesinstanties het moeilijk hebben om tijdig advies uit te brengen en er een daling is. Daarom ook het belang van het opnemen van deze nieuwe bepaling.</p>	MvT is aangepast (p. 45)

MINA/ SERV	Acties van andere landen of gewesten verdienen aandacht: positief dat dit uitgewerkt wordt	22	Dit standpunt wordt geapprecieerd. De werking hiervan en de nadere procedureregels zullen uitgeschreven worden in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM. De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen.	
	Doelstellingen en kenmerken van de milieubeoordeling			
MINA/ SERV	Positieve milieueffecten bevatten ook waardevolle informatie om doelstelling milieubeoordeling te bereiken	23	<p>Dit standpunt kan gedeeld worden. Het klopt dat bij milieueffectenbeoordeling enkel gedacht wordt aan de negatieve aanzienlijke effecten van een project maar eigenlijk kunnen er ook positieve effecten zijn maar die worden vaak onderbelicht of uit het oog verloren. Doch vallen deze volgens de SMEB- en MEB-richtlijn ook onder de milieubeoordeling. Zo stelt bijlage IV MEB-richtlijn (inhoud van het MER) in haar voetnoot de beschrijving van de waarschijnlijk aanzienlijke effecten betrekking zou moeten hebben op <i>“de directe, en in voorkomend geval op de indirecte, secundaire en cumulatieve effecten op korte, middellange en lange termijn, permanent en tijdelijk, positief en negatief van het project”</i>.</p> <p>Doch wordt er geen onderscheid gemaakt in de bepalingen van de richtlijnen zelf tussen positieve en negatieve effecten. Om zo dicht mogelijk bij de bewoording van de richtlijn te blijven wordt ook in het DABM niet gesproken van positieve of negatieve effecten maar enkel de ‘aanzienlijke effecten’.</p> <p>Dit is echter een aandachtspunt voor zowel initiatiefnemers als bevoegde overheden, positieve effecten kunnen zinvol zijn om ook in kaart te brengen. Bij de bepalingen rond inhoud van het MER wordt in de MvT voor plan-MER reeds vermeld dat ook de positieve effecten in kaart moeten worden gebracht. De memorie werd vervolgens aangepast wat betreft de inhoud van het</p>	MvT is aangepast bij de bespreking van punt 3° van artikel 4.4.5. (p. 81)

			project-MER en de beschrijving van de mogelijk aanzienlijke effecten (artikel 4.4.5., 3° DABM – p.81).	
	Relaties tussen effectbeoordelingen			
MINA/ SERV	Met de notie het ruimere besluitvormingsproces wordt de keten van opvolgende beslissingen bedoeld waarbij de informatie in elk bijhorend MER telkens verdere verfijning vraagt. Het is evenwel onduidelijk wat de relatie is met andere, parallelle of voorgaande project- of plan-MER's.	24	De artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.6. trachten alle mogelijke gevallen te vatten die zouden bijdragen tot het meer efficiënt gebruik en hergebruik van resultaten/data uit verschillende beoordelingen en dienen dan ook samen gelezen te worden. Kort samengevat betreft het volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none"> - artikel 4.2.2. en 4.2.3. beïnvloeden de scope van de milieubeoordeling met als doelstelling om overlapping van milieubeoordelingen te voorkomen; - artikel 4.2.4. heeft betrekking op het hergebruik van informatie uit andere milieueffectrapporten (bv. uitgevoerd op een ander niveau, zijnde planniveau of projectniveau; uitgevoerd binnen een eerder besluitvormingsproces voor een gelijkaardige actie) of andere wettelijk geregelde relevante beoordelingen; - artikel 4.2.5. heeft betrekking op het hergebruik van een milieueffectrapport als geheel; - artikel 4.2.6. heeft betrekking op de afstemming in het geval dat er meerdere beoordelingen vereist zijn. Het doel is om enerzijds de omvang van het milieueffectrapport af te stemmen op de betrokken actie alsook het efficiënt gebruik maken van informatie die reeds voorhanden is. De memorie licht dit toe artikel per artikel.	/
MINA/ SERV	De Raden drukken hun positieve appreciatie uit over het hergebruik van informatie uit andere milieueffectrapporten maar zijn van oordeel dat een	25	Deze suggestie wordt geapprecieerd en wordt meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r.	/

	compleet beeld van de kwaliteit van kwestieuze milieubeoordelingen of andere relevante beoordelingen ontbreekt. Zij adviseren dat het Vlaams expertisecentrum m.e.r. inzet op het in kaart brengen van enerzijds de sterktes en zwaktes en anderzijds de kwantiteit en kwaliteit ervan.			
MINA/ SERV + VVP	De Raden bevelen aan om het voorontwerp in die zin aan te vullen, waardoor de praktijk voor de omgang met MER's waarin meerdere projecten worden behandeld eveneens wordt vastgelegd. Dat biedt een kader om een totaalproject te onderwerpen aan een enkele MER-procedure, ook al bestaat het totaalproject uit meerdere omgevingsvergunningsaanvragen. VVP vult dit standpunt aan met: <i>"Een kader om hiermee om te gaan zou ook verder uitgewerkt kunnen worden in de uitvoeringsbesluiten."</i>	26	Deze opmerking heeft louter betrekking op project-MERs. De voornaamste vergunningen waarvoor project-MERs dienen te worden opgemaakt tot nog toe zijn de Omgevingsvergunningen. Het zijn doorgaans ook omgevingsvergunningsplichtige projecten die in fases worden aangevraagd of uitgevoerd. Het klopt dat deze dienen te worden onderworpen aan één gemeenschappelijk project-MER die het totaal project beoordeelt. Dat is ook in lijn met de MEB-richtlijn. Dit is ook reeds zo vervat in het OVD. Het DABM voorziet niet diezelfde bepaling omdat het doel van de nieuwe titel IV van het DABM voor ogen heeft om louter generieke bepalingen te voorzien. Bovenvermeld artikel 4.2.4. en 4.2.5. voorzien echter het hergebruik van informatie uit andere milieueffectrapporten (bv. uitgevoerd op een ander niveau, zijnde planniveau of projectniveau; uitgevoerd binnen een eerder besluitvormingsproces voor een gelijkaardige actie) of andere wettelijk geregelde relevante beoordelingen. De verplichtingen uit de MEB-richtlijn blijven onverminderd geldig.	MvT aangepast, p. 56.
	Werkingsfeer			
MINA/ SERV	De Raden drukken hun positieve appreciatie uit voor de eenduidige afstemming met de SMEB-richtlijn wat betreft welke plannen en programma's aan een milieubeoordeling moeten worden onderworpen.	27	Dit standpunt kan worden gedeeld. Het is uiteraard vanzelfsprekend dat de invulling van de begrippen opgenomen in titel IV DABM evolutief is en dus m.a.w. eventuele evoluties van de rechtspraak van het HvJ volgt.	/

	Verwijzing naar rechtspraak (HvJ) om strekking notie 'kader vormend' uit te leggen mag geen statisch gegeven zijn voor de toekomst.		Rechtspraak van het HvJ heeft sowieso rechtstreekse werking, waardoor ze meteen van toepassing is in de nationale rechtsordes.	
MINA/ SERV	De Raden zijn er niet van overtuigd dat de uitdagen betreffende strategische milieueffectbeoordeling voldoende worden aangepakt met de modernisering die voorligt. Terinzageleggingen van voorgenomen strategische plannen, gekoppeld aan de organisatie van een degelijk maatschappelijk debat, zouden in dit opzicht en waar dit bijdraagt aan een betere milieueffectbeoordeling, aangewezen moeten zijn. Er moet nagedacht worden over geschikte methodieken en methodologieën want strategische milieueffectbeoordeling vraagt een geïndividualiseerde en plan-specifieke aanpak.	28	<p>Met voorliggend decreet is geopteerd om a.d.h.v. generieke bepalingen genoeg flexibiliteit te bieden voor de verschillende types plannen en programma's die aan een MER-plicht zouden zijn onderworpen. Flexibiliteit in het proces tot opmaak van strategische MER's is wenselijk gezien afhankelijk van de verschillende invullingen van de processtappen andere voor- en nadelen kunnen hebben.</p> <p>De Raden spreken over het opstarten van de MER-procedure in een "zo vroeg mogelijk stadium". Dit kan echter tot gevolg hebben dat er mogelijks onvoldoende informatie beschikbaar is voor een kwalitatief gunningsproces (er is onvoldoende informatie beschikbaar voor een studie bureau om de strekking van het onderzoek te bepalen). Het opstarten van het MER-proces en terinzagelegging in een vroeg stadium heeft wel als voordeel dat de procedure tot opmaak van het plan gevoed kan worden door het onderzoek.</p> <p>Om die reden werd het standpunt ingenomen dat flexibiliteit wenselijk is. Afhankelijk van de karakteristieken van het plan kan beslist worden in welke fase het MER-proces wordt aangevat</p>	/
MINA/ SERV	Voor projecten of projectonderdelen die uitsluitend bestemd zijn voor defensie, of voor projecten die uitsluitend de respons op civiele noodsituaties tot doel hebben, kan de Vlaamse Regering beslissen dat er geen milieueffectrapportage vereist is. Dit onder voorwaarde dat de toepassing van een	29	Deze opmerking betreft nieuw artikel 4.3.1, tweede lid, DABM betreffende de uitzondering op de werkingsfeer van de project-m.e.r.-plicht. Deze bepaling bestaat ook reeds in huidig DABM, artikel 4.3.2., §5. Het betreft dus geen nieuwe	MvT aangevuld, zie p. 58.

	<p>milieueffectrapportage nadelige gevolgen heeft voor de gestelde doelen van defensie of civiele bescherming (artikel 26 voorontwerp, toekomstig artikel 4.3.1 DABM).</p> <p>De Raden merken op volgens artikel 1, lid 3 van de MEB-Richtlijn deze beoordeling “per geval” dient te gebeuren. Het voorontwerp verduidelijkt dit niet. De Raden vragen een aanvulling van de tekst van het voorontwerp.</p>		<p>uitzonderingsgrond waarover de Vlaamse Regering zou kunnen beslissen.</p> <p>In artikel 1 (3) MEB-richtlijn staat inderdaad <i>“kunnen de lidstaten <u>per geval</u> besluiten deze richtlijn niet toe te passen op projecten, of projectonderdelen, die uitsluitend bestemd zijn voor defensie, dan wel op projecten die uitsluitend de respons op civiele noodsituaties tot doel hebben, indien zij oordelen dat toepassing in die gevallen nadelige gevolgen zou hebben voor deze doeleinden.”</i></p> <p>Met voorliggend ontwerp van decreet wordt dezelfde bewoording van de richtlijn overgenomen en staat er <i>“als de Vlaamse Regering beslist dat de toepassing van een milieueffectrapportage nadelige gevolgen heeft voor die doeleinden.”</i> De Vlaamse Regering zal dus per geval beslissen of dat project of projectonderdeel aan de milieueffectrapportage wordt onderworpen.</p> <p>Ook in de memorie wordt gesteld dat conform de richtlijn de Vlaamse Regering de mogelijkheid heeft om bepaalde projecten aan de m.e.r.-plicht te onttrekken indien zij oordeelt dat toepassing <u>in die gevallen</u> nadelige gevolgen zou hebben voor deze doeleinden. Dit wordt in de memorie verduidelijkt door volgende zin toe te voegen: <i>“Per project of per projectonderdeel dient dus nagegaan te worden per geval of er toepassing kan worden gemaakt van deze uitzonderingsgrond.”</i></p>	
	Screening			
MINA/ SERV + VVP	Positieve appreciatie vereenvoudiging screening maar benadrukt belang degelijke screeningstool	30	Standpunt wordt geapprecieerd	/

<p>MINA/ SERV</p> <p>+ VVP</p>	<p>De Raden zien nog mogelijkheden voor de procedurele problemen met betrekking tot de project-m.e.r.-screening en de wijze waarop het screeningsonderzoek in het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek (van de omgevingsvergunningsaanvraag) is gekanteld, binnen een termijn van slechts 30 dagen en o.b.v. eventueel onvoldoende informatie. Dit kan volgens de Raden leiden tot beslissingen waarvan de beoordeling niet het gewenste niveau bereikt. Dit staat de rechtszekerheid ervan in de weg. De Raden vragen bovendien te verduidelijken hoe die termijn in verhouding staat met de termijn van 90 dagen die voorzien wordt in artikel 4, lid 6 van de MEB-Richtlijn.</p> <p>De Raden pleiten voor een evolutieve aanpak van ontoereikende screening waarbij de huidige absolute sanctie wordt verlaten met oog voor het bereiken van het normdoel van de milieueffectrapportage. De Raden vragen te voorzien in de mogelijkheid van een specifieke administratieve of wijzigingslus voor project-MER's of project-m.e.r.-screeningen.</p>	<p>31</p>	<p>Bepaling in voorontwerp van decreet is afgestemd op artikel 4 (6) MEB-richtlijn.</p> <p>In huidig OVD is de termijn van negentig dagen reeds opgenomen en is het dus reeds mogelijk om uitspraak te doen over de screening binnen termijn van 90 dagen in eerste aanleg vanaf de datum van indiening. In het huidige DABM is dit inderdaad niet opgenomen, met voorliggend decreet wordt dit wel aangepast.</p> <p>Dit was tot nog toe niet voorzien in het DABM als generieke bepaling voor alle soorten vergunningsprocedures. De bevoegde overheid is dus niet verplicht om binnen de 30 dagen te oordelen over de screening maar kan dit ook pas na maximaal 90 dagen doen (termijn uit de MEB-richtlijn).</p> <p>De overheid dient dit echter te doen ook zo snel als mogelijk, gelet op het belang van de uitkomst van de screening naar inspraak e.d. is het echter meest voor de hand liggend dat dit in de fase van het ontvankelijk en volledigheidsonderzoek van de aanvraag gebeurt. Doch is dit geen verplichting vanuit de MEB-richtlijn. Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast zodat het niet decretaal verankerd is dat de beslissing over de screening genomen wordt binnen de 30 dagen van de ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek in de (omgevings)vergunningsprocedure.</p> <p>Tot slot wil men de aandacht vestigen op het feit dat dit een generieke bepaling betreft die andere integratiesporen niet in de weg staat, zoals bv. de integratie van het MER in de omgevingsvergunningsprocedure.</p> <p>Ook in de nieuwe regelgeving OVD is dit voorzien.</p>	<p>Wordt in MvT verduidelijkt, p. 65/66.</p> <p>Artikel 4.3.6, §2 van het decreet wordt aangepast zodat de link met openbaar onderzoek weg is</p>
--	--	-----------	--	---

			<p>Wel zal het voortaan mogelijk zijn om ook in beroep een screening toe te voegen, met uitspraak binnen 90 dagen vanaf indiening. Zie nieuw artikel 57 OVD dat voorligt met het wijzigingsdecreet OVD:</p> <p><i>“§3. Als in administratief beroep een project-m.e.r.-screeningsnota wordt toegevoegd die in eerste aanleg ontbrak, doet de bevoegde overheid of haar omgevingsambtenaar binnen negentig dagen vanaf de dag na de datum waarop de nota is bezorgd, uitdrukkelijk uitspraak of er een MER moet worden opgesteld. Als de bevoegde overheid of haar omgevingsambtenaar beslist dat er een MER moet worden opgesteld, verklaart de bevoegde overheid of haar omgevingsambtenaar de aanvraag onvolledig en zonder voorwerp en wordt de procedure stopgezet.”</i></p> <p>Evolutieve aanpak wordt dus voorzien met wijzigingen aan het OVD, dit valt buiten de scope van voorliggend wijzigingsdecreet van titel IV DABM.</p>	
MINA/ SERV	<p>De huidige zinsnede (huidig artikel 4.3.2. DABM) <i>“tenzij de loutere hernieuwing van de vergunning of de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu tot gevolg hebben.”</i> verdwijnt evenwel met het huidig voorontwerp. De invulling van de term ‘loutere’ lijkt hiermee aan belang te winnen. De Raden vragen dat het schrappen van de zinsnede verder wordt gemotiveerd.</p>	32	<p>Deze uitsluiting op de beoordelingsplicht vloeit voort uit de definitie van project opgenomen met huidig decreet en het behoud van de huidige praktijk voorzien uit het bestaande DABM waarbij wordt geacht dat een loutere omzetting van de vergunning of hernieuwing ervan, louter een verderzetting van het project betekent en de effecten dus ongewijzigd blijven. Dit is ook in lijn met de ratio legis van de MEB-richtlijn, zie bespreking bij artikel 4.1.1. punt 13° definitie van ‘project’. Het schrappen van de zin <i>“tenzij de loutere hernieuwing of de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu tot gevolg hebben”</i> zit inherent in de definitie van project. Ook in de bespreking van nieuw artikel 4.3.3 in de MvT wordt verwezen naar de bespreking bij de definitie van ‘project’ (p. 61).</p>	MvT aangepast m.b.t. definitie van project (p. 41-42)

MINA/ SERV	De raden vragen de reikwijdte te verduidelijken van de verwachte gemotiveerde beslissing omtrent de screening	33	De opmerking van de Raden is niet helemaal duidelijk, de motiveringsplicht uit de MEB-richtlijn wordt opgenomen en formeler dan in huidig DABM. Allicht vraagt men hierbij nader te bepalen hoe de bevoegde overheid haar beslissing over de milderende maatregelen moet motiveren. In de MvT staat hierover: <i>“De bevoegde overheid moet met andere worden evalueren of deze milderende maatregelen effectief ertoe kunnen bijdragen dat er geen risico is op aanzienlijke milieueffecten, zodat het beoogde project niet aan een milieubeoordeling overeenkomstig hoofdstuk 4 moet worden onderworpen.”</i> (p. 67)	/
MINA/ SERV + VVP	De Raden vragen om de motiveringsplicht van de initiatiefnemer expliciet te benoemen wat betreft de motivering van de screening	34	Deze problematiek is deels vervat in het nieuwe artikel 4.3.6 §4 DABM. Deze paragraaf 4 bevat de minimumvereisten van de screening vermeld op basis van de criteria opgenomen in bijlage IIA van de MEB-richtlijn alsook een delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse regering om nadere regels vast te stellen omtrent de wijze en inhoud van de project-m.e.r.-screening. Het is echter zo dat er geen expliciete motiveringsplicht ingeschreven staat in het DABM. De opmerking wordt gedeeld en weerhouden. Het voorontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.	Decreet aangepast, nieuw artikel 4.3.6 §4 i.v.m. de inhoud van de screening wordt een derde lid ingevoegd: “Als de initiatiefnemer beslist dat het project niet aan een milieubeoordeling conform hoofdstuk 4 moet worden onderworpen, vermeldt de

				initiatiefnemer de belangrijkste redenen die zijn beslissing motiveren. In die motivering wordt verwezen naar de relevante criteria, vermeld in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd”
MINA/ SERV	Op vlak van de openbaarheid van de aangeleverde informatie, zijn de Raden van oordeel dat ervoor gewaakt moet worden dat geheime bedrijfsinformatie of terrorismegevoelige informatie niet wordt vrijgegeven, mits het respecteren van de hogere rechtsnormen omtrent de openbaarheid van milieu-informatie en zonder afbreuk te doen aan regelgeving die de openbaarheid van informatie omtrent emissies naar het milieu verzekert.	35	Het nieuwe artikel 4.4.1. licht de verhouding toe tussen de verschillende verplichtingen tot actieve openbaarheid van bestuur die in de milieubeoordelingsprocedure tot uiting komen en het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Het al dan niet onttrekken van informatie aan de openbaarheid zal conform de bepalingen van het Bestuursdecreet gebeuren. De opmerking is een terechte bezorgdheid maar behoeft geen aanpassing van het decreet of memorie.	/
	Scoping			
MINA/ SERV	Bij voorgenomen projecten zal het voorstel van scoping minstens ook informatie over de te verwachten aanzienlijk milieueffecten ervan bevatten. De Raden wijzen in dit kader op artikel 3 (1) van de MEB-Richtlijn die uitdrukkelijk de factoren bepaalt	36	De inhoud van de scoping zal inderdaad worden bepaald in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM. Uiteraard zal daarbij rekening worden gehouden met de bepalingen van de MEB-richtlijn en o.a. artikel 3 (1) ervan. De Raden zullen hierover nog geconsulteerd worden.	/

	die aan bod moeten komen bij het opstellen van een MER.			
MINA/ SERV	De Raden vragen een verduidelijking van hoe de initiatiefnemer met dit (geïntegreerd) scopingsadvies dient om te gaan en wat het gevolg is van het niet volgen van een scopingsadvies.	37	Dit kan nader omschreven worden in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM. De Raden zullen hierover nog geconsulteerd worden. Dit is ook reeds deels vervat in nieuw artikel 4.4.5. DABM betreffende de inhoud van het MER dat bepaalt dat het MER minimaal o.a. een motivering van het (geïntegreerd) scopingsadvies moet omvatten.	/
	Inhoud van het MER			
MINA/ SERV	De Raden vinden het positief dat de inhoud van het MER beter omschreven is	38	Dit standpunt wordt geapprecieerd.	/
MINA/ SERV	De impact van een MER kan volgens de Raden nog aanzienlijk verhogen door de leesbaarheid en bruikbaarheid van de niet-technische samenvatting te verbeteren. In de praktijk blijken deze niet-technische samenvattingen vaak juist heel uitgebreid en technisch. De Raden zijn van oordeel dat een uitvoeringsbesluit de werkelijke omvang nader kan bepalen, zodat de samenvatting van een MER effectief niet-technisch en niet-uitgebreid is. Een samenvattende factsheet met de relevante emissies naar lucht, water, bodem, klimaatimpact, aantal verkeersbewegingen, grondstoffengebruik, kan volgens de Raden een nuttig hulpmiddel zijn.	39	Deze suggestie wordt geapprecieerd en wordt overwogen. Gezien dit voornamelijk gericht is op de praktijk is het niet nodig om dit in voorliggend ontwerp van decreet te verankeren, wel wordt de suggestie opgenomen in de memorie.	MvT is aangepast op p. 40 en 82 betreffende de niet-technische samenvatting
MINA/ SERV	De Raden merken op dat bij de omzetting van artikel 5 (1) d) MEB-richtlijn in artikel 4.4.5, §2 DABM (artikel 41 van het voorontwerp) dat in punt 5° over de beschrijving van de redelijke alternatieven die de initiatiefnemer heeft onderzocht de MEB-Richtlijn niet wordt gevolgd. Artikel 41 van het voorontwerp voegt – met betrekking tot ‘relevant’ – daarbij de	40	De verwijzing naar het doel en geografisch reikwijdte is ter beoordeling van de “redelijkheid” van de beschikbare alternatieven. De MEB-Richtlijn vereist niet dat alle alternatieven in acht worden genomen. Ter beoordeling van de redelijkheid van de beschikbare alternatieven kan onder meer rekening gehouden worden met het doel en	MvT werd aangepast, p. 82 - 83

	<p>volgende zinsnede toe: “onder meer rekening houdend met het doel en de geografische werkingssfeer van het project” en geeft daarbij een engere interpretatie van het decreet bijgevolg ook de richtlijn.</p>		<p>de geografisch reikwijdte van het project, plan of programma.</p> <p>In Punt 10° van nieuw artikel 4.4.4. wat betreft de inhoud van de plan-MER geven de Raden geen opmerkingen in hun advies over het feit dat in de een MER enkel de redelijke alternatieven moeten worden onderzocht, rekening houdende met het doel en de geografische werkingssfeer van het plan of programma.</p> <p>Om verdere verwarring te voorkomen werd de passage in de MvT aangepast opdat duidelijk zou blijken dat niet enkel het doel en de geografische werkingssfeer van het project voor ogen moet worden gehouden bij bepaling van de alternatieven.</p>	
MINA/ SERV	<p>De Raden kijken uit naar de verkenning en concretisering van het concept milieu- en gezondheidsgebruikruimte</p>	41	<p>Deze opmerking wordt reeds intern binnen het Departement Omgeving opgenomen. Specifiek hierover wordt een studie opgestart door het departement n.a.v. een aanbeveling van de PFAS commissie. Dit behoeft verder geen aanpassing aan het decreet of haar memorie.</p>	/
	<p>Raadpleging over het MER</p>			
MINA/ SERV	<p>De Raden vestigen de aandacht op de meerwaarde van raadpleging van het publiek in vroeg stadium. Met het voorontwerp wordt het moment van inspraak evenwel naar achteren geschoven in de tijd, zodat het te laat kan zijn om alternatieven te kunnen voorstellen. De Raden zijn van oordeel dat bepaalde kennis daardoor onbenut blijft terwijl die kennis in het kader van het onderzoek naar redelijke alternatieven wel degelijk waardevol kan zijn. De Raden adviseren om ook bij een plan-MER en een project-MER de facultatieve mogelijkheid te</p>	42	<p>Terecht wijzen de Raden naar het belang en de meerwaarde van de raadpleging van het publiek. Het decreet blijft dan ook inspraak voorzien in een zo vroeg mogelijk stadium. Het is echter een mogelijkheid en geen verplichting. De verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer zelf en zijn MER-coördinator die er ook het meeste belang bij hebben om het publiek te consulteren. In de memorie van toelichting wordt dit ook besproken bij de bespreking van artikel 4.4.2. over de aanmelding en de scoping, en i.h.b. de bespreking van §3 van voormeld</p>	/

	voorzien om alternatieven voor te stellen, vooraleer het MER wordt uitgewerkt. Dat kan op informele wijze in de fase van de aanmelding.		artikel betreffende de facultatieve raadpleging van het ruime publiek in de scopingfase bij bepaalde plannen. Noch het Verdrag van Aarhus, noch het SEA-Protocol, noch de SMEB-Richtlijn voorzien in een verplichting tot consultatie van het publiek in de fase van de scoping. Zie uitgebreide bespreking bij artikel 4.4.2, §3 DABM. De decreetgever wenst geen uitdrukkelijke regeling op te nemen, zodat de initiatiefnemer kan opteren voor een vorm van participatie die hij/zij het effectiefst acht. Participatie over de scoping kan nuttig en nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer veel alternatieven denkbaar zijn. Dan is het aangewezen hieromtrent het betrokken publiek te bevragen in deze fase van het proces.	
	Besluitvorming			
MINA/ SERV	De Raden ondersteunen de aangescherpte motiveringsplicht al blijft het voor de Raden onduidelijk hoe bevindingen uit het MER vertaald zullen worden in de vergunningverlening.	43	Dit standpunt wordt geapprecieerd. De werking hiervan en de nadere procedureregels zullen uitgeschreven worden in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM. De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen.	/
MINA/ SERV	De Raden stellen vast dat de impact op de bevoegde (lokale) overheden minimaal wordt ingeschat. De Raden zijn van oordeel dat de analyse van de impact op de bevoegde overheden grondiger uitgewerkt moet worden. Wat onder meer aangetoond moet worden is dat de beschikbare capaciteit van mensen, maar ook van expertise, volstaat om dit takenpakket ten volle te realiseren.	44	In de Memorie van Toelichting (p.32) staat vermeld hoe het expertisecentrum de bevoegde overheden, in het bijzonder de lokale en provinciale overheden, zal ondersteunen. Het expertisecentrum m.e.r. voorziet voldoende personeel en middelen voor de dienstverlening en ondersteuning voor bevoegde overheden. Lokale en provinciale besturen zijn een belangrijke doelgroep van het expertisecentrum en krijgen de nodige bijstand en ondersteuning. Het expertisecentrum voorziet in <ul style="list-style-type: none"> - informele en formele advisering: lokale en provinciale besturen kunnen voor vragen en (in)formeel advies blijvend terecht bij het expertisecentrum als aanspreekpunt voor m.e.r. en actuele ontwikkelingen. 	Aanvulling MvT p.32

			<ul style="list-style-type: none"> - nodige informatiesessies, communicatie, training en opleidingen, en zet hiertoe de nodige samenwerkingsverbanden op. - meerdere handleidingen en guidances voor het goede verloop van milieueffectrapportage en inhoud van een MER met inbegrip van methodologische aspecten. - ondersteuning via een online dynamisch platform van actuele informatie- en inspiratiebronnen als guidance (handleidingen,..), actuele wetenschappelijke kennis en goede praktijken - Digitale dienstverlening (platform expertisecentrum, MER-platform ter begeleiding van MER procedure/-stappen) en de ontwikkeling van beslissingsondersteunende tools (bijv. screeningstool) komen ook de lokale en provinciale besturen ten goede. De inzet op digitale dienstverlening heeft op korte en middellange termijn zelfs een positieve (financiële) weerslag op de lokale en provinciale besturen. <p>Het expertisecentrum voorziet in opvolging en evaluatie van de uitvoering van initiatieven en de impact op lokale en provinciale besturen met oog op eventuele noodzakelijke bijsturingen. Een belangrijk aandachtspunt voor lokale besturen vormt de proportionaliteit van m.e.r. De dienstverlening van het expertisecentrum maakt voorwerp uit van de evaluatie na de overgangperiode van 3 jaar na inwerkingtreding.</p>	
MINA/ SERV	De Raden vragen om de huidige praktijk van de huidige richtlijnen te behouden en vragen te	45	De informatie uit de richtlijnenboeken blijft uiteraard wel nuttig met het oog op de kwaliteit van de MER's. Deze informatie zal dan ook blijvend ter beschikking worden	/

	verduidelijken hoe de toegang tot (opgedane) expertise gegarandeerd zal worden.		<p>gesteld en up-to-date gebracht, dit wordt verder opgenomen door het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Het is de bedoeling dat de administratie deze rol sterk kan uitbouwen. Het schrappen van het verplicht gebruik van de richtlijnenboeken gaat dus gepaard met het expliciet opnemen van de rol van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. inzake kennisopbouw- en deling.</p> <p>Deze laatste staat in voor de coördinatie, het uitwisselen en het ter beschikking stellen van relevante informatie inzake milieubeoordeling om de kwaliteit en uniformiteit van de milieueffectbeoordeling in Vlaanderen te ondersteunen. Deze informatie wordt zowel aan het publiek als de initiatiefnemers als de bevoegde overheden, de adviesverlenende instanties, de MER-deskundigen en –coördinatoren ter beschikking gesteld. De opmerking wordt meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Gezien dit voornamelijk gericht is op de praktijk is het niet nodig om het voorliggend ontwerp van decreet aan te passen.</p>	
	Kwaliteitszorg			
MINA/ SERV	De Raden onderschrijven dat het systeem wordt behouden waarbij de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een MER bij de initiatiefnemer ligt, en waarbij de kwaliteit wordt gewaarborgd door bijstand van een onafhankelijke en erkende MER-coördinator, die een team van deskundigen samenstelt. Waar het voorontwerp dieper ingaat op de onafhankelijkheidsvereiste, stellen de Raden vast dat de bewaking van de rol van de initiatiefnemer en de neutrale rol van de MER-deskundige of -coördinator niet aan bod komt.	46	<p>De onafhankelijkheidsplicht van de auteur van een MER is van cruciaal belang, het is inderdaad van belang dat het MER wordt opgesteld door iemand die het project op objectieve wijze kan beoordelen op de eventuele aanzienlijke effecten. Dit werd vastgesteld in nieuw artikel 4.5.1. §3 DABM. In de MvT wordt hier dan ook uitgebreid op ingegaan bij de artikelsgewijze bespreking van (wijzigings)artikel 52.</p> <p>De onafhankelijkheidsplicht is gevat door de gebruikseisen voor de uitoefening van de erkenning en voorwerp van de bepalingen en dus ook mogelijke wijzigingen van het VLAREL.</p>	/

MINA/ SERV	Het voorontwerp brengt ook geen wijzigingen aan de bepalingen omtrent de erkenning, de schorsing of opheffing van MER-deskundigen en MER-coördinatoren. De Raden vinden dit een belangrijk punt en vragen om het voorontwerp hierop aan te scherpen.	47	Dit standpunt wordt meegenomen bij het uitschrijven van de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM voor wat betreft de aanpassingen aan het VLAREL en de optimalisatie van het erkenningensysteem. De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen.	/
MINA/ SERV	De Raden vragen verduidelijking aan te brengen omtrent de beoordeling van de onafhankelijkheidsvereiste van erkende MER-coördinatoren en deskundigen. Het is volgens de Raden aangewezen hierbij te verduidelijken dat dit minstens geval per geval dient te gebeuren.	48	Dit standpunt wordt overwogen en meegenomen bij het uitschrijven van de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM voor wat betreft de aanpassingen aan het VLAREL en de optimalisatie van het erkenningensysteem. De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen.	/
Vlaams expertisecentrum m.e.r.				
MINA/ SERV	De Raden drukken hun positieve appreciatie uit over de uitbouw van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Het voorontwerp biedt nog geen antwoord op de samenstelling en de werking van het expertisecentrum al is het volgens de Raden noodzakelijk hierover duidelijkheid te verschaffen. Om de plan- en project-MER-procedures op te volgen en om de noodzakelijke kennis en digitalisering van de MER-procedures uit te bouwen, bevelen de Raden aan om te voorzien in voldoende capaciteit.	49	Dit standpunt wordt onderschreven en wordt meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r.	/
MINA/ SERV	De Raden zijn van mening dat samenwerking met middenveldorganisaties of strategische adviesraden een meerwaarde kunnen zijn binnen dit kennisnetwerk. Zij adviseren de bepaling in die zin uit te breiden.	50	Dit standpunt wordt meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r.	/
MINA/ SERV	De Raden zijn van mening dat verder inzetten op digitalisering een positieve evolutie is. Bij de uitbouw van een digitale tool ligt een juridische redenering aan de basis die uitmondt in een beslissing met	51	Dit standpunt wordt meegenomen voor de verdere uitwerking van de digitale tools.	/

	bepaalde rechtsgevolgen. De moeilijkheidsgraad ligt in de nuances die mogelijks verloren dreigen te gaan bij het ter beschikking stellen van een digitale tool. De Raden vragen dan ook aandacht voor de digitale doorvertaling van een theoretisch juridische redenering.			
MINA/ SERV	Reeds uitgevoerde MER's zijn een bron van relevante data die geaggregeerd kan worden op regionaal niveau. De Raden adviseren dat deze informatie in kaart wordt gebracht door het Vlaams expertisecentrum m.e.r.. Toekomstige milieubeoordelingen kunnen met deze informatie vervolgens aan de slag, en er op verder werken. De Raden zien hier een taak weggelegd voor het Vlaams expertisecentrum m.e.r.	52	Dit standpunt wordt ondersteund en meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Het is uiteraard de bedoeling dat de verzamelde kennis en data van de opgemaakte MERs verzameld wordt en vervolgens gebruikt worden in de tools om de milieueffecten in kaart brengen. Het Vlaams kenniscentrum m.e.r. staat in voor de coördinatie, het uitwisselen en het ter beschikking stellen van relevante informatie inzake milieubeoordeling om de kwaliteit en uniformiteit van de milieueffectbeoordeling in Vlaanderen te ondersteunen.	/
MINA/ SERV	De Raden zijn van oordeel dat er duidelijkheid moet bestaan over welke dossiers met Vlaamse dimensie het gaat of kan gaan en dat inzicht moet worden verschaft in de wijze van vaststelling.	53	De werking hiervan en de nadere procedureregels zullen uitgeschreven worden in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM. In het nieuwe artikel 4.4.3, §5 DABM is een delegatiebepaling voorzien waarbij de Vlaamse Regering kan bepalen welke projecten aan een geïntegreerd scopingsadvies onderworpen moeten worden juist omwille van o.a. de Vlaamse dimensie van een project. De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen. Dit standpunt wordt ook meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r.	/
	Monitoring			
MINA/ SERV	De Raden achten het instrument van de monitoring een waardevol instrument. Zij vragen echter nader	54	Dit is inderdaad nog niet uitgewerkt. Het nieuwe artikel 4.5.4, vierde lid, DABM voorziet een delegatiebepaling	/

	te verduidelijken hoe dit in de praktijk in zijn werk zal gaan en wat de nadere regels zullen inhouden.		<p>waarbij de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de monitoring en het ter beschikking stellen van de resultaten ervan.</p> <p>De werking hiervan en de nadere procedureregels zullen uitgeschreven worden in de uitvoeringsbepalingen van titel IV DABM.</p> <p>De raden zullen geconsulteerd worden tijdens het regelgevend proces van de desbetreffende bepalingen.</p>	
	Redactionele opmerkingen			
MINA/ SERV	Wijzigingsartikel 41 bevat een materiële vergissing: de opsomming in artikel 4.4.5, §2, tweede lid DABM klopt niet	55	Dit is een terechte opmerking, het decreet werd in die zin aangepast.	Wijzigingsartikel van het decreet 41 is aangepast
MINA/ SERV	wijzigingsartikel 45 bevat een materiële vergissing: de opsomming in artikel 4.4.7, §3, eerste lid DABM klopt niet	55	Dit is een terechte opmerking, het decreet werd in die zin aangepast.	Wijzigingsartikel van het decreet 45 is aangepast
	Algemeen & operationalisering decreet			
SARO +MINA	Veel delegatiebevoegdheden VR (BVR): totaliteit beoogde nieuwe regelgeving onduidelijk, effectieve impact decreet pas duidelijk samen met latere uitvoeringsbesluiten. Minimale vereiste: toekomstige BVR voor advies voorleggen aan SAR's	7	Het klopt dat de procedurele bepalingen uit de bestaande titel IV van het DABM werden gehaald en er bijkomende delegaties zijn voorzien. Deze worden uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten en zullen worden voorgelegd voor advies aan de strategische adviesraden.	/
SARO +MINA	Onduidelijkheid inwerkingtreding decreet: kan pas bij uitwerking en goedkeuring noodzakelijk vereiste BVR	8	<p>Inwerkingtreding is inderdaad nog te bepalen. De datum van inwerkingtreding wordt met voorliggend decreet gedelegeerd naar de Vlaamse Regering gekoppeld met de vereiste uitvoeringsbepalingen van de nieuwe titel IV DABM.</p> <p>Het decreet en de memorie worden in die zin aangepast.</p>	<p>Artikel 140 van het decreet is aangepast</p> <p>De MvT is aangepast, p. 109.</p>

SARO	Afstemming met wijzigingsdecreet OVD en omgevingsbesluit	9	Afstemming voorzien	/
	Kwaliteitsborging vanuit gedeeld eigenaarschap			
SARO VMSG VVP	De Rade ondersteunen de nieuwe meer adviserende rol van het Vlaams expertisecentrum m.e.r en wordt als positief geacht. De Raden vinden het positief dat het ontwerpdecreet voorziet dat de bevoegde overheid haar beslissing uitdrukkelijk moet motiveren. Als aandachtspunt geven zij echter wel mee dat er voldoende deskundig personeel en middelen nodig zijn voor de werking en ondersteuning door het Vlaams expertisecentrum. Ook een afdoende ondersteuning van de bevoegde overheden bij de uitvoering van hun nieuwe taken en verantwoordelijkheden is cruciaal.	10	Dit standpunt wordt geapprecieerd en wordt meegenomen voor de verdere werking van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. Uiteraard heeft het Vlaams expertisecentrum m.e.r. een meer faciliterende en adviserende rol ter ondersteuning van de bevoegde overheden. Het zwaartepunt wordt meer gelegd naar het uitbouwen en operationeel houden van een expertisecentrum voor milieueffectrapportage. De focus komt meer te liggen op een faciliterend ondersteunend kader en een nieuw kwaliteitszorgsysteem	/
SARO + VVP	De raad erkent dat er door de verschuiving van de bevoegdheden van het team MER naar de bevoegde overheden een grotere nood zal zijn aan expertise op het niveau van de lokale en provinciale besturen. Om een degelijke inhoudelijke beoordeling van een MER te kunnen verrichten is kennis vereist over de beoordelingsmethodiek, de technische modellen die gebruikt worden en de wetenschappelijke onderbouwing ervan. Deze kennis is niet bij alle lokale besturen aanwezig. De Memorie van toelichting (pag. 50) vermeldt terecht dat er voldoende middelen moeten voorzien worden bij de bevoegde overheden om de toegang tot deze expertise te garanderen. Volgens de impactanalyse is er evenwel geen werving van extra personeel bij de lokale en provinciale besturen en bijgevolg geen raming van de	11	Zie hoger (punt 44 advies MiNa/SERV)	Aanvulling MvT p.32

	<p>meerkosten van de werving noodzakelijk. De raad betwijfelt dit en acht het noodzakelijk dat lokale en provinciale overheden kunnen rekenen op een gedegen ondersteuning door het Vlaams expertisecentrum m.e.r..</p> <p>De raad benadrukt dat de (digitale) tools tijdig en daadwerkelijk ter beschikking moeten zijn voor gebruik.</p>			
	Procedurale aanpassingen			
SARO + VVP	<p>Afschaffen ontheffing principieel akkoord, nog geen duidelijkheid (BVR)</p> <p>VEC ondersteuning bij voortraject projecten met screening</p> <p>Werk ook verschoven voor bijlage II projecten naar bijlage III</p>	12	<p>Hoewel reeds vermeld in de memorie van toelichting bij voorliggend ontwerp van decreet, valt de wijziging van het project-MER-besluit niet onder de scope van voorliggend wijzigingsdecreet.</p> <p>De aanbevelingen worden meegenomen naar de opmaak van de uitvoeringsbepalingen van voorliggend wijzigingsdecreet. De raden zullen hierover om advies gevraagd worden.</p> <p>Het Vlaams expertisecentrum m.e.r. biedt een ondersteunende rol via de screeningstool, interpretatie van rubrieken en beschikbaarheid bij vragen.</p>	
	<p>De raad vindt het belangrijk dat het ontwerpdecreet (artikel 38) de mogelijkheid voor initiatiefnemers behoudt om in het voortraject een - desgewenst geïntegreerd – scopingadvies van het Vlaams expertisecentrum m.e.r. te bekomen.</p>	13	<p>De vermelde mogelijkheden blijven behouden, alsook de aanwezigheid Vlaams expertisecentrum m.e.r. op informatievergaderingen ook. Dit valt echter onder de scope van het Omgevingsvergunningendecreet.</p>	/
	<p>Afschaffen dubbele inspraak: De raad merkt op dat het verplicht openbaar onderzoek te laat komt in de MER-procedure om nog redelijke alternatieven voor te stellen. Idem MINA/SERV, suggestie om inspraak bij aanmelding voor alternatieven voor te stellen</p>	14	<p>In de MVT is reeds opgenomen dat de raadpleging van het ruime publiek in de scopingfase in bepaalde gevallen zelfs aangewezen is.</p> <p>Responsabilisering van de initiatiefnemer en MER-coördinator maakt dat die verantwoordelijkheid nu bij hen ligt. Dat is één van de doelen van de modernisering.</p>	/

	De raad vraagt in de Memorie van toelichting te duiden wat de impact en juridische status zijn van een 'vrijwillig' milieueffectenrapport.	15	Dit kan niet juridisch verankerd worden in het DABM. In de MvT staat voldoende verduidelijking bij de opzet, werking en draagwijdte van een vrijwillig MER. Voor een vrijwillig MER waar geen concreet besluitvormingsproces aan gekoppeld is, voorziet het decreet om een advies over de kwaliteit van het MER van het expertisecentrum te verkrijgen . Een vrijwillig MER of de informatie die erin vervat ligt, kan hergebruikt worden, dat is voorzien in nieuwe titel IV DABM 'relaties tussen beoordelingen'.	/
	Afkeuring project-MER vs. vergunningsprocedure: <ul style="list-style-type: none"> - Afstemming wijzigingsdecreet OVD en omgevingsbesluit - Noodzaak tot decretale verankering ervan - OVD zal in strijd zijn wegens vervaltermijnen, OVD dient aangepast te worden 	16	Uiteraard is afstemming nodig. Afkeuringsbeslissing leidt niet meer tot stopzetting van de procedure: de impact hiervan op termijnen in de vergunningsprocedure valt buiten de scope van dit wijzigingsdecreet. Het is echter zo dat een afkeuring sowieso zal leiden tot een aanpassing van het MER waarbij een nieuw openbaar onderzoek nodig zal zijn (+60 dagen). Men ziet dus hier geen probleem. Zie ook aanpassingen in het wijzigingsdecreet OVD.	/
	Kwaliteit MER			
	Onafhankelijkheid van de MER-coördinator die wordt belast met de opmaak van het MER beter moeten uitgewerkt worden	17	De handhaving van erkenningen valt buiten de scope van dit wijzigingsdecreet.	/
	Gerichte scoping wordt ondersteund	18		/
VVSG	De VVSG kan akkoord gaan met het aan de lokale besturen geven van de bevoegdheid om over de kwaliteit van een milieueffectenrapport te oordelen. Randvoorwaarden:	p. 1		
VVSG VVP	Het Expertisecentrum moet voldoende mensen en middelen beschikken om lokale besturen		Zie hoger (punt 44 advies MiNa/SERV)	Aanvulling MvT p.32

	daadwerkelijk te ondersteunen, ongeacht hun grootte of kennisniveau (tools, formele en informele adviesvraag)			
	- Blijvende inzet vereenvoudiging		Dat is ook de bedoeling van de modernisering. Ook bij de evaluatie na 3 jaar zal het de bedoeling zijn om de modernisering verder te zetten, o.a. door te blijven inzetten op vereenvoudiging.	/
	- De VVSG vindt het een goede zaak dat de procedure niet stil komt te vallen als onverhoopt geen advies wordt gegeven, maar vraagt een zodanige decretale formulering dat de Vlaamse instantie wordt gestimuleerd om daadwerkelijk advies te geven. Zo worden gemeenten bij het ontbreken van een advies niet aan hun lot overgelaten. Dit kan door te bepalen dat 'indien het advies ontbreekt, het advies geacht gunstig te zijn'. Dit moet ervoor zorgen dat het Vlaams expertisecentrum MER ook werkelijk zijn verantwoordelijkheid opneemt en in belangrijke zaken tijdig advies verleent.		Men verwijst hier ook naar het OVD maar dat wordt afgeschaft met het wijzigingsdecreet van het OVD dat op dit moment ook voorligt. Voorliggend artikel herneemt de voorliggende wijzigingen van het OVD met dien verstande dat men niet langer uitgaat van het systeem dat een stilzwijgend advies geacht wordt gunstig te zijn, maar wel dat bij het ontbreken van een tijdig advies, aan de adviesverplichting voorbij gegaan mag worden. Zo is het DABM en OVD op elkaar afgestemd. Het standpunt wordt geapprecieerd dat ook ikv modernisering mer er begrip is voor de uitdaging van adviesverlening, het is inderdaad zo dat er een uit analyse van rechtspraak en rechtsleer (OVD) blijkt dat adviesinstanties het moeilijk hebben om tijdig advies uit te brengen en er een daling is. Daarom ook het belang van het opnemen van deze nieuwe bepaling.	MvT aangepast p. 45.
	- Daadwerkelijke evaluatie waarbij gemeenten betrokken zijn		Het was sowieso de bedoeling om lokale besturen te betrekken bij de evaluatie. De wijze waarop dit zal gebeuren dient niet op dit moment bepaald te worden in het decreet. Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de VVSG/VVP wordt in de memorie van toelichting bij het decreet verduidelijkt dat lokale besturen, i.h.b. de	MvT is aangepast, p. 107-109.

			gemeenten en provincies betrokken zullen worden bij de evaluatie.	
	- We vragen nadere duiding over hoe een gemeente die zélf initiatiefnemer is van een plan of vergunningsaanvraag op een juiste wijze omgaat met de vereiste functiescheiding en onafhankelijkheidsvereiste bij een screening.		Dit aandachtspunt is momenteel het voorwerp van een voorstel van decreet in het Vlaams Parlement. Dit valt niet onder de scope van modernisering mer (i.e. rol/positie omgevingsambtenaar)	/
VVP	Een goede tool die eenduidig gebruikt kan worden door de initiatiefnemers is een positieve zaak. De bevoegde overheid dient bij vergunningsaanvragen echter een beslissing te nemen over deze screening in het onderzoek van de volledigheid. In de praktijk wil dit zeggen dat de bevoegde overheid, nog voordat een dossier opgestart wordt ter beoordeling, al moet beslissen of er ‘aanzienlijke effecten’ te verwachten zijn. Dit is te vroeg in de procedure om dat reeds te stellen. In het voorontwerp van decreet wordt er immers ook een extra motiveringplicht opgelegd bij de screenings. Dit maakt dat een bevoegde overheid, nog voor de opstart van een dossier, al gemotiveerd moet stellen dat een project geen aanzienlijke milieueffecten veroorzaakt. Deze gemotiveerde beslissing over de MER-plicht kan beter later in de procedure geschoven worden. Op een termijn van 30 dagen, op basis van een nog niet volledig dossier, wanneer er nog geen adviezen zijn over de aanvraag, is het te vroeg om gemotiveerd een goede beslissing te kunnen maken over de screening. Volgens de Europese richtlijn is er een termijn van 90 dagen mogelijk, dit zou bijvoorbeeld kunnen samenvallen	p.2	Deze opmerking betreft enkel de screening voor project-MER. Artikel 4 (6) MEB-richtlijn stelt het volgende: “De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde instantie haar besluit <u>zo snel mogelijk neemt, en uiterlijk binnen een termijn van 90 dagen na de datum waarop de opdrachtgever alle op grond van lid 4 vereiste informatie heeft ingediend.</u> In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld afhankelijk van de aard, de complexiteit, de locatie of de omvang van het project, kan de bevoegde instantie die termijn verlengen; in dat geval deelt zij de opdrachtgever schriftelijk mee welke redenen aan de basis liggen van de termijnverlenging en op welke datum een besluit wordt verwacht.” Men is dus verplicht van binnen deze Europese bepalingen te blijven, de screening kan dus niet na 90 dagen zoals nu ook bepaald in het OVD en met dit voorontwerp van decreet nu ook in het DABM. Dit was tot nog toe niet voorzien in het DABM als generieke bepalingen voor alles soorten vergunningsprocedures. De bevoegde overheid is dus niet verplicht om binnen de 30 dagen te oordelen over de screening maar kan dit ook pas na 90 dagen doen. De overheid dient dit echter te doen ook zo snel als mogelijk, gelet op het belang van de uitkomst van de screening naar inspraak e.d. is het echter meest voor de hand liggend dat	Artikel 4.3.6, §2 van het decreet werd aangepast (link met openbaar onderzoek geschrapt) + MvT aangepast p. 66).

	<p>met de timing van de allereerste module bij de nieuwe modulaire omgevingsvergunning.</p>	<p>dit in de fase van de ontvankelijk en volledigheidsonderzoek van de aanvraag gebeurt. Doch is dit geen verplichting vanuit de MEB-richtlijn. Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast zodat het niet decretaal verankerd is dat de beslissing over de screening genomen wordt binnen de 30 dagen van de ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek in de omgevingsvergunningsprocedure.</p> <p>Tot slot wil men de aandacht vestigen op het feit dat dit een generieke bepaling betreft die andere integratiesporen niet in de weg staat, zoals bv. de integratie van het MER in de omgevingsvergunningsprocedure.</p> <p>Ook in de nieuwe regelgeving OVD is dit voorzien.</p> <p>Indien pas op een later moment zou beslist worden dat er toch een MER nodig is dan is er ook aanzienlijke tijd verloren gegaan.</p> <p>De opmerking betreffende de screeningstool is dan ook terecht. Er wordt ingezet op het VEC als ondersteunende rol bij screening door het aanbieden van expertise en de screeningstool.</p>	
--	---	--	--